

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka, soudkyně Mgr. Andrey Veselé a soudce Mgr. Jany Jurečkové ve věci

žalobce

BOMBAYERE s.r.o., IČO: 284 63 421
se sídlem Revoluční 763/15, 110 00 Praha 1,

zastoupen JUDr. Pavlem Dostálem, advokátem
se sídlem Krajinská 251/16, 370 01 České Budějovice

proti

žalovanému

Ministerstvo kultury,
se sídlem Maltézské náměstí 471/1, 118 11 Praha 1

za účasti

1. A. P.,

2. R. P.,

3. D. R.,

4. M. R.,

jakožto osob zúčastněných na řízení společně zastoupených D.
R.,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 11. 2020, č. j. MK 69190/2020 OPP,

t a k t o :

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žádná z osob zúčastněných na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalobci se z účtu Městského soudu v Praze vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jeho právního zástupce.
- V. Žalobce se vyzývá, aby soudu bezodkladně sdělil číslo účtu, na který bude moci být zaplacený soudní poplatek poukázán.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

1. Rozhodnutím ze dne 12. 8. 2020, č. j. MHMP 1254548/2020, Magistrát hlavního města Prahy (dále jen „Magistrát“) osobám zúčastněným na řízení, jakožto (spolu)vlastníkům nemovitosti č. p. X, k. ú. X, která je kulturní památkou, uložil opatření podle § 10 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (dále jen „památkový zákon“), a to v souvislosti s porušením povinnosti vlastníka kulturní památky dle § 9 odst. 1 tohoto zákona (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Konkrétně Magistrát vlastníkům předmětné nemovitosti uložil povinnost 1) odstranit dvě velké tabule s nápisem „Thai massage“ instalované po stranách vstupu do provozovny „Thajský ráj“ a začistit případná narušení omítky; 2) šetrně odstranit reklamní vyobrazení (polepy či desky z kartonu či jiného materiálu) umístěná v nadsvětlíkové části vstupu do provozovny a na oknech uliční fasády nad parterem; 3) odstranit prapor na dřevěné žerdi s textem „Thai massage“ a figurínu, která jej v otevřeném okně drží. Žalobce byl v dané věci přibrán jako vedlejší účastník řízení ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu, neboť je provozovatelem prodejny v předmětné nemovitosti (a nájemcem příslušných obchodních prostor), na kterou upozorňují reklamní prvky, jejichž odstranění bylo vlastníkům této nemovitosti uloženo; je vlastníkem těchto reklamních prvků a na budově je umístil právě on.
2. Proti uvedenému rozhodnutí se žalobce bránil odvoláním, které žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 11. 2020, č. j. MK 69190/2020 OPP, zamítl (dále jen „napadené rozhodnutí“).
3. Žalobce se s takovým rozhodnutím neztotožnil a dne 1. 2. 2021 ho u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) napadl žalobou podle § 65 s. ř. s. V žalobě mimo jiné namítal, že rozhodnutím bylo zasaženo do jeho vlastnického práva k reklamním prvkům, které mají – podle prvostupňového a napadeného rozhodnutí – vlastníci předmětné nemovitosti povinnost odstranit. Dále namítal, že napadené rozhodnutí zasahuje do práva na nedotknutelnost obydlí ve smyslu čl. 12 Listiny základních práv a svobod vyhlášené pod č. 2/1999 Sb. (dále jen „Listina“) a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Toto právo je podle žalobce, který odkazuje na odbornou literaturu k Úmluvě a judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, třeba vztáhnout i na obchodní prostory. Žalobce v této souvislosti upozorňuje, že ani jeden z reklamních prvků, které mají být dle napadeného rozhodnutí odstraněny, není umístěn vně nemovitosti; dále zdůrazňuje, že pokud jde o reklamní prvky na oknech uliční fasády, tak se nejedná o polepy, které by byly součástí oken, ale o předměty umístěné ve vnitřních prostorách nemovitosti. Ve veřejném zájmu přitom nelze vlastníkům či jiným uživatelům nemovitosti přikazovat, jaké předměty mohou mít umístěny ve svých (resp. jimi užívaných) nemovitostech.
4. Podle § 10 odst. 1 památkového zákona, *[n]eplní-li vlastník kulturní památky povinnosti uvedené v § 9, vydá obecní úřad obce s rozšířenou působností po vyjádření odborné organizace státní památkové péče rozhodnutí o opatřeních, která je povinen vlastník kulturní památky učinit, a zároveň určí lhůtu, v níž je vlastník kulturní památky povinen tato opatření vykonat. Jde-li o národní kulturní památku, vydá toto rozhodnutí po vyjádření odborné organizace státní památkové péče krajský úřad v souladu s podmínkami, které pro zabezpečení ochrany národní kulturní památky stanovila vláda České republiky.*

5. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s., [k]do tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.
6. Podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., [n]estanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou.
7. Městský soud konstatuje, že žalobce není k podání uvedené žaloby legitimován. Žalobou podle § 65 s. ř. s. se může proti rozhodnutí správního orgánu bránit pouze ten, kdo tvrdí, že byl na svých hmotných právech takovým rozhodnutím zkrácen přímo. Takové tvrzení žalobce sice v žalobě vznesl, nicméně městský soud dospěl k závěru, že se jedná o tvrzení zjevně neopodstatněné, resp. že z napadeného rozhodnutí a z obsahu správního spisu jednoznačně vyplývá, že napadeným rozhodnutím žalobce nemohl být na svých právech přímo zkrácen.
8. Městský soud konstatuje, že prvostupňovým rozhodnutím, které bylo potvrzeno napadeným rozhodnutím, uložil Magistrát opatření podle § 10 odst. 1 památkového zákona (spolu)vlastníkům předmětné nemovitosti (v nynějším řízení osobám zúčastněným na řízení) a nikoliv žalobci, který je toliko jejím nájemcem. Magistrát a žalovaný tak postupovali zcela v souladu s § 9 a § 10 odst. 1 památkového zákona; z nichž vyplývá, že je to na jedné straně právě vlastník kulturní památky, koho tíží určité povinnosti spojené s péčí o kulturní památku a s její ochranou, současně je to právě vlastník, kterému má příslušný správní orgán – v případě, že tuto svou povinnost zanedbává – uložit opatření k nápravě. Zákon tedy nepočítá s tím, že by takové opatření mělo být uloženo uživateli kulturní památky (zde nájemci budovy, na kterou se památková ochrana vztahuje). Napadeným rozhodnutím tedy bylo přímo zasaženo pouze do práv osob zúčastněných na řízení jakožto (spolu)vlastníků předmětné nemovitosti (do jejich vlastnického práva k předmětné nemovitosti, z něhož obecně vyplývá např. i právo jakkoliv upravovat fasádu, umisťovat na ní reklamní prvky apod.) a nikoliv žalobce. Do práv žalobce užívat předmětnou nemovitost v rozsahu, v jakém ho k tomu opravňuje smlouva mezi ním a osobami zúčastněnými na řízení, tak napadené rozhodnutí zasahuje toliko zprostředkovaně skrze osoby zúčastněné na řízení, a nikoliv přímo.
9. Žalobce nicméně v žalobě argumentuje v tom smyslu, že napadené rozhodnutí přímo zasahuje do jeho vlastnického práva k reklamním prvkům, které mají být z předmětné nemovitosti odstraněny. Stakovou tezí se ale městský soud neztotožňuje; obsahem vlastnického práva sice je právo s věcí volně nakládat (a to jak v právním, tak ve „fyzickém“ smyslu); z toho ale nelze dovodit právo věc umístit kamkoliv. Jak již soud naznačil výše, tak právo umístit reklamní prvky na předmětnou nemovitost žalobci neplynula ze skutečnosti, že je vlastníkem těchto reklamních prvků (to je pouze předpoklad, který jej obecně opravňuje k manipulaci s nimi), ale z jeho smluvního vztahu s osobami zúčastněnými na řízení jakožto (spolu)vlastníky předmětné nemovitosti. Nuceným odstraněním těchto reklamních prvků tedy nebude vlastnické právo žalobce k nim nijak dotčeno (nadále bude jejich vlastníkem, jejich držba mu nebude odebrána);

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

dotčeno (nepřímým způsobem) bude pouze žalobcovo právo vyplývající ze smluvního vztahu s osobami zúčastněnými na řízení, které je odvozeno právě od jejich vlastnického práva k předmětné nemovitosti.

10. Pokud potom žalobce argumentuje právem na nedotknutelnost obydlí ve smyslu čl. 12 Listiny a čl. 8 Úmluvy, tak ani to podle městského soud v daném případě nebylo nijak zasaženo. Prvostupňovým rozhodnutím Magistrát zcela zjevně uložil osobám zúčastněným na řízení odstranit pouze ty reklamní prvky, které se nacházely vně budovy (2 velké tabule u vstupu do provozovny a tabule či polep v nadsvětlikové části vstupu do provozovny), resp. ty, jejichž jediným účelem bylo působit vně budovy (polepy v oknech uliční fasády a prapor s figurínou). Tyto okolnosti jsou mimo jiné zcela zřejmé z fotodokumentace založené ve správním spisu; v této souvislosti musí městský soud odmítnout účelovou argumentaci žalobce, že se nejedná o polepy v oknech, ale o předměty umístěné v interiéru, které pouze prosvítají skrze okna; fotodokumentace založená ve správním spisu toto tvrzení jednoznačně vyvrací, což je obzvláště patrné z těch fotografií, na kterých jsou tato okna otevřená. Městský soud se tedy tvrzeným přímým zásahem do práva na nedotknutelnost obydlí blíže nezabýval, neboť je zřejmé, že reklamní prvky, které mají být podle prvostupňového rozhodnutí odstraněny, nejsou součástí interiéru (provozovny), a proto v daném případě toto právo – už jen z tohoto důvodu – vůbec nemohlo být dotčeno.
11. Městský soud dále konstatuje, že na tomto jeho posouzení nic nemůže změnit ani skutečnost, že Magistrát a žalovaný s žalobcem jednali jako s tzv. vedlejším účastníkem řízení ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu. Podle tohoto ustanovení, *[ú]častníky jsou též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech*; je přitom zřejmé, že takto definované účastenství do značné míry odpovídá rovněž vymezení aktivní žalobní legitimace v § 65 odst. 1 s. ř. s. (rozdíl spočívá pouze v tom, že účastníkem řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu je ten, u něhož je dána potence dotčení na právech a povinnostech výsledným rozhodnutím, kdežto aktivní žalobní legitimace podle § 65 odst. 1 s. ř. s. se odvíjí od toho, zda k takovému zásahu rozhodnutím ve výsledku došlo). Uvedené ustanovení správního řádu přitom vychází z tzv. materiálního pojetí účastenství; tzv. vedlejším účastníkem řízení je – bez ohledu na to, jak si danou otázku posoudí správní orgán – ten, kdo může být rozhodnutím přímo dotčen ve svých právech nebo povinnostech. Správní soud přitom není tím, jak si danou otázku posoudily správní orgány vázán a při posuzování aktivní žalobní legitimace podle § 65 odst. 1 s. ř. s. (ačkoliv se jedná de facto o posouzení téže otázky) může postupovat zcela autonomně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu 7. 12. 2005, č. j. 3 As 8/2005-118, publikovaný pod č. 825/2006 Sb. NSS). Z takového jeho posouzení nicméně může vyplynout závěr, že správní orgány posoudily otázku účastenství nesprávně.
12. Nynější závěr městského soudu je přitom plně v souladu s konstantními závěry judikatury správních soudů týkající se otázky, zda osobě, která má toliko relativní užívací právo k nějaké věci (typicky nemovité věci), svědčí žalobní legitimace k prodání žaloby proti rozhodnutí (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), kterým je toto právo zprostředkovaně dotčeno (skrze dotčení vlastnického práva vlastníka), případně i žalobní legitimace ve vztahu k ostatním žalobním typům.

13. Odkázat tak lze např. na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2005, čj. 2 As 1/2005-62, publikovaného pod č. 806/2006 Sb. NSS, ve kterém tento soud konstatoval následující: „*Nájemce bytu není aktivně legitimován k podání žaloby podle § 65 odst. 1 ani podle § 65 odst. 2 s. ř. s., domáhá-li se soudního přezkumu kolaudačního rozhodnutí ve věci stavební úpravy jiného bytu v téže domě, provedené nájemcem tohoto jiného bytu jako stavebníkem. Takto podanou žalobu krajský soud odmítne podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. jako návrh podaný osobou k tomu zjevně neoprávněnou.*“ Obdobně v rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 As 54/2011-85, týž soud konstatoval následující: „*Nájemní vztah k sousednímu pozemku nezakládá účastenství v řízení o umístění stavby podle § 34 odst. 1 stavebního zákona z roku 1976.*“ Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu potom ve vztahu k aktivní legitimaci k podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části (viz § 101a s. ř. s.) dospěl k následujícím závěrům: „*Nájemce nemovitosti na území regulovaném územním plánem není aktivně procesně legitimován k návrhu podle § 101a a násl. s. ř. s. na zrušení tohoto územního plánu nebo jeho části.*“
14. Městský soud tedy shrnuje, že z uvedených důvodů byl nucen žalobu podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. odmítnout, a to proto, že byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou.
15. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Výrok o nákladech řízení osob zúčastněných na řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 5 s. ř. s.; soud v průběhu řízení osobám zúčastněným na řízení neuložil žádnou povinnost.
16. Městský soud rovněž v souladu s § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, rozhodl žalobci vrátit zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, neboť žaloba byla odmítnuta před prvním jednáním. Za tímto účelem žalobce rovněž vyzval ke sdělení číslu účtu, na který bude moci být tato částka poukázána.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 10. ledna 2023

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.